

Oluf Gerhard Tychsen

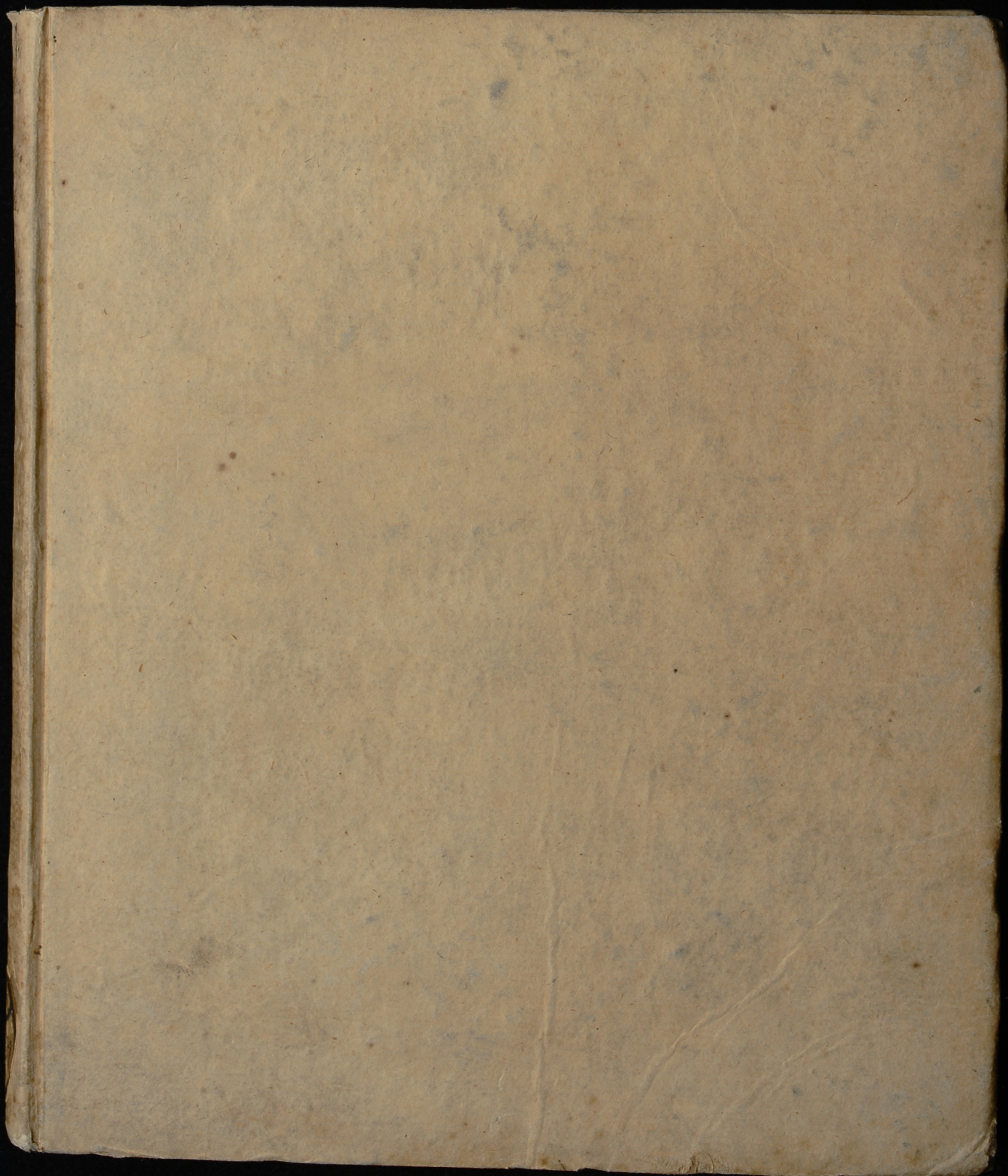
**Olai Gerardi Tychsen Ser. Duci Regn. Mecklenburg. A Consiliis Aulae ...
Vindicatio Refutationis Hispanae Scriptae Ab Anonymi Hispani Obiectionibus**

Buetzouiii: Typis Ioh. Gotth. Fritzii, MDCCLXXXVII

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn899004717>

Druck Freier Zugang

Levin drei Kuffelapfel.

Nm. - 1238¹⁻⁹.

OLAI GERARDI TYCHSEN

SER. DUCI REGN. MECKLENBURG.

A CONSILII AULAE,

COLL. IN ACADEMIA FRIDERICIANA

PROF. PUBL. ORD.

ET BIBLIOTHECAE PRAEFECTI

9.

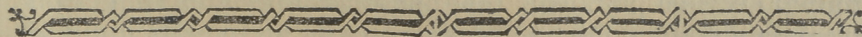
VINDICATIO

REFUTATIONIS HISPANE SCRIPTAE

AB

ANONYMI HISPANI

OBIECTIONIBUS.

BUETZOWII MDCCLXXXVII.

TYPIS IOH. GOTTH. FRITZII, SER. DUC. AUL. ET ACAD. TYPOGR.

OLAF GERHARDT TICHSEN

SEL. DECI. KRON. MED. KLINIK

A. C. 1871. 1. 1.

GOETZ IN AG. 1871. 1. 1.

1871. 1. 1.

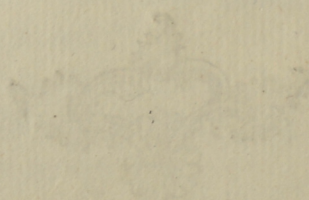
IT. 1871. 1. 1.

VINDICATIO

REPUTATIONIS HISTORICAE

ANONYMI HISTORICI

COLLECTIONIBUS

UNIVERSITÄT ROSTOCK

LIBRARY

1871. 1. 1.

Nuper admodum incidit in manus meas schedi-
asma sub tit. *Carta latina del Señor D. Olao*
Gerardo Tychsen, al ill. Señor D. Francisco
Perez Bayer con su traduccion castellana &c.
Madrid 1786. 2½ pl. in 8. Fidem vix oculis
adhibebam, quum non modo epistolam, quam
anno superiori ad ill. Bayerum scripseram, typis exscriptam & his-
panica veste donatam, adiuncta mea prologi Bayeriani refutatione,
sed & praemissa iis ab editore anonymo dubia & argumenta, me
verum refutationis auctorem non esse, contra omnem spem atque
expectationem meam animaduenterem. Res noua & subita, fate-
or, in admirationem me rapuit, nil tale vnquam cogitantem, quod
ad hoc paradoxum demonstrandum, litterae meae bona fide scriptae,
me incio, in lucem & aspectum hominum protraherentur, non
quod contentorum pudor me capiat, sed quod sinistrae interpreta-
tioni, apud lectores incautos nec bene instructos, fenestras aperire
in meam aliorumque iniuriam queant, vt editor suo ipse exemplo
comprobatum dedit. Equidem ill. Bayero nequaquam vitio verto,
litteras meas censori illiberali bono animo tradenti, qui vero hanc

in sua virtute fiduciam in meam pestem conuertit, vt refutationem meam hispanice scriptam mihi abiudicaturus, alium sibi fingeret hostem quasi pictum, quem verbis asperioribus pro lubitu perstringeret, haud mente circumspiciens, quam male olim cesserit ill. Bayero, qui, vt cl. *Gundinsaluo Perez* Odysseae versionem hispanicam abiudicaret, *Joannem Paez de Castro* pro vero auctore venditabat, quum hunc errorem eximius polyhistor & ingens Hispaniae & reipublicae litterariae lumen b. *Joannes de Yriarte* *) in exercitatione, quae immortali eius recensione codicum graec. bibliothecae Regiae Matritensis 1769. editae p. 122. inserta est, inuidiis argumentis detegeret-. Res autem ita se habet:

Comparaturus ill. Bayeri dissertationes, Germaniae, Galliae & Italiae bibliopolas & amicos, nullis parcens sumtibus, frustra adibam, donec S. R. *Jo. Bern. de Rossi* mihi auctor erat, vt ipsum Auctorem compellarem. Litteras itaque ad virum cl. quem ephemeridum scriptores aduersarium meum acerrimum praedicabant, raro forte exemplo, dedi X Cal. Aug. MDCCLXXXI. exaratas, ad quas tamen nihil responsum fuit. Triennio post, quum hoc interuallo nil intentatum, sed irrito conatu, reliquissim, sola coactus necessitate, & priorum litterarum forte iacturam suspicatus, iterum ad ill. Bayerum prid. Non. Jul. MDCCLXXXIV. scripsi, quibus tandem effectum fuit, vt fasciculus nomini meo inscriptus, qui diss. de numis Samar. & de lingua phoenicia complectebatur, cursu publico ad me mitteretur. Quamuis quidem Vir ill. quem censor meum correspondentem nominat, ad litteras meas respondere haud dignatus esset, & reuera dubius haerem, vtrum ab eo, an ab ill. *Schlaegero*, qui

*) In praestantissima cl. *Jo. Ant. Pelliceri* bibliotheca de los traductores Españoles Madridi 1778. 4. legere est pag. 186. &c. ill. *Bernardi de Yriarte* epistola, qua varia curiosa a summo suo auunculo v. c. de vita Mich. de Cervantes Saavedra &c. detecta, quorum inuentionis gloriam alii in Hispania sibi vindicarunt, candide eleganterque commemorauit.

qui horum operum communicationem dudum mihi promiserat, profectus esset fasciculus, tamen, ne quid in hac incertitudine peccarem, temperare mihi non potui, quin ipsis iisdem, quas anonymus edidit, litteris ex parte momentosis d. d. XVIII Dec. MDCCLXXXV. debitas & infucatas ipsi gratias sine mora referrem.

Leſta viri inclyti diſſertatione & opusculi mei in Prologo oppugnatione, reſponſionem ad eius argumenta leui admodum cura compoſita, ad nouam libelli mei de numis ebraicis editionem, ob periculi in mora abſentiam diſſerre conſtitueram, niſi in prima parte Bibliothecae veteris litteraturae & artis, Goettingae anno ſuperiori excuſa, pag. 201. fabulam: *me opinionem de fictitia numorum Samaritanorum conditione depoſuiſſe*, indignabundus relatam legiſſem. Auſtor huius relationis, quiſquis demum ille ſub litteris *Ch.* latitans fuerit, vix ſuſpicionem effugerit, quin hoc commentum feſtium, quod nec poetae auſtoritate,

Ipſe licet veniat Muſis comitatus Homerus,

defenderetur, ex Hiſpania hauſerit. Nam auſtor praefationis, quam epiſtolae meae praemiſit, nouam prorfus exegeſeos viam ingreſſus, talem ſenſum e verbis meis, quae ſequuntur, elicit, quem ne ſomniando quidem cogitauiſſem, nedum ex iis quibz eruiere poſſet. Equidem ſcripſeram p. 16:

“Ad Samaritanos tuos quod attinet, implicatam eorum controuerſis cauſſam ſtrenue defendiſti. (Ergone vera? Mala quoque cauſſa ſtrenue defendi poſteſt.) Striſturae Tuae ex alieno ſenſu, quem interpres D. Scheindenburg cauſſauit, ex parte ortae, libellum meum leuiter tantum tangunt. (Eſtne hoc pro victo ſe declarare?) Nam quae de ſilentio Joſephi &c. dixi, idem ipſe pag. 4. diſertis verbis aſſeruſti. Sed hoc non obſtat, quin magnitudine ingenii, eruditionis & agilis induſtriae Tuae mirifice capiar, (etiam in aduerſario virtus laudanda eſt,) & ſi cauſſa cadendum mihi ſit; Tè eam malim obtinere quam quemuis alium. (Vocula: Si, non facta ſed futura ſive poſſibilia ſive impoſſibilia reſpicit. Ad iudices

competentes, minime vero ad partes sententiam dicere pertinet.) *Verum enim vero stet cadatue lis, liber Tuus tanquam sanctius aliquod tabularium ab iis semper adeundus erit, quibus hae dapes sapiant.,* (Nam in nullo alio opere, quod de numis hebr. exponit, tot numos tam curate delineatos & ab ipso auctore scite descriptos possessosque reperire licet.)

Jam audi praefationis auctorem sequentem in modum p. 8. ratiocinantem: "Este (verdadero Tychsen) iuzga que los argumentos del Sr. Bayer en defensa de las monedas Samaritanas son urgentes y vigorosos. En fuerza de ellos recela perder su causa. Se explica con tal modestia, que no se atreve á compararse con su antagonista., Tantum itaque abest, vt victas ill. Bayero manus dederim, aut eum me doctiorem pronunciauerim, vt potius ex modo allatis appareat, defensorem eius in ipsa meridie coecutientem, fucum imperitis & incautis vendere voluisse. Quae cum ita sint, ingeniosa inter verum & fictitium Tychsenium distinctio, ad nihilum redigitur, & nequeo amplius is esse, quem me esse vult Editor, dignus hercle qui tantae humanitatis & Ulyssæi acuminis nunc ferat fructum.

Quibus, vt mea mihi vindicarem, praelibatis, nihil amplius mihi restat, quam vt pedetentim ad criminationes per risum ac iocum mihi factas accedam. Ac primo quidem, quae de lingua, qua conscripta est apologia mea, profert Editor, infelix est coniectura. Vt linguam Castellanam, quam b. auus meus, qui in bello Successionis, stipendia in Hispania meritis fuerat, mihi gustandam in tenera aetate prae buerat, quamque omnium dialectorum, quae Latinam matrem saluant, longe praestantissimam, ipsa experientia edoctus, libere profiteor, familiarem mihi redderem, non modo omnis generis libros Hispanicos, quos conquirere potui, studiose legebam, sed & commercium epistolicum Castellanicum interdum cum amicis instituebam, vt permirum adeo non esset, si refutationem meam exercitii causa hispane scribendam existimasset. Sed alia

alia aderat ratio, quae linguam latinam dissuadebat. Rumor nimis increbuerat, Matrivi societatem coaluisse, quae eruditorum septentrionalium lucubrationes, vel lingua Castellana scriptas, vel in eam conuersas, in popularium gratiam esset editura. Vt itaque refutatio mea Tomo edendo sine ambagibus inseri, & Societatis instituto respondere posset, amici opera vsus fui, qui stilum Castellanum perficiendum beneuole suscepit. Sciat quoque Editor, opellam ob typorum n̄ &c. in nostra officina defectum, hic imprimi non potuisse, exterique typographi culpa vnice factum esse, vt locus expressus non sit. An typographus furtiue ex eius mente egerit, cum ipso bona cum mea venia decidat.

Afferit Cenfor, nihil a me prolatum esse, nisi quod ex ill. Bayeri diss. sumserim. Libellum edidi ante emissum Bayerianum opus, quo tot tantaque a nemine vnquam prolata, ex ipsa historia, scriptoribus iudaicis, samaritanis & christianis excitata argumenta protuli, vt e riuulo bibere necesse non haberem. Praeterea Bayeriana dissertatio superstructa est hypothese Conringianae, dudum mihi cognitae, quam ipse inuentor paradoxis annumerare non dubitauerat, quamque cl. Bayer nouis paradoxis v. c. de numis Simonis incognitis, de Alphabeti hebr. primitiua constitutione, cui vero psalmi Dauidis alphabetici minime fauent, rel. exornare omnibus viribus nifus erat.

Vituperationem censoris eam quoque ob causam subii, quod numorum tempore Hadriani noua scli percussura signatorum mentionem non inieci. Nulla suberat causa, cur hos Traiani numos, quos impostor sub incudem reuocauerat, tentaturus, an typo samaritano impresso deleri posset inscriptio romana, in memoriam reuocarem, quum neque ill. Bayer eorum in prologo, contra quem refutatio mea vnice directa erat, meminerat, nec operae pretium mihi esse videbatur, tales aperte falsos numos, vel leuiter tangere, ne difficiles nugae in re seria nequere me velle mihi viderer. Frustrato impostoris tentamine numis antiquis typum suum chalybeum adaptan-

adaptandi, nihil ipsi reliquum erat, quam vt *vel* numorum antiquorum inscriptione affabre delimitata, nouo eos typo signaret, vel numis antiquis aut statuarum fragmentis, tegendae suae technae causa, fufis inque laminas diductis, monetam suam hebraicam exiguis sumtibus fabricaret. Ex hac fabrica, quae seculo XVI. vt videtur, in Italia, (ex qua fere omnes numi Bayeriani, aliique innumeri, quos vidit *Schlaegerus* peruenerunt,) instituta fuit, omnes numi coloris sublutei seu fusci, qualis & noster est, ni fallor, prodierunt. Imitatores non modo in Italia, sed & in aliis regionibus exorti, ad numos hebraicos *vel* conlandos *vel* signandos certatim currebant. Operae sane pretium esset, in causas tam insolitae numomaniae, quae ex acri disputatione de litterarum Assy. & Samar. antiquitate orta videtur, qualemque nulla alia populorum moneta experta fuit, curate inquirere. Cl. *Orho Sperlingius* hominem noscebat, propriam incudem his numis in aedibus suis exercentem, & *Tentzelius* *) refert, Ecclesiastem Joachimsthalensem in Bohemia, *Jo. Matthesium* in Philippi Melanchtonis gratiam multos ficos cudendos curasse, & in litteris ad cel. Matheseos & hebr. linguae Professore Wittebergensem *Paullum Eberum*, die Philippi 1552. datis, quae adhuc in Bibliotheca Gothana seruantur, scripsisse: "Mitto tibi duos ficos. In literis desidero diligentiam. „Igitur *alius artifex* nunc periculum faciet, quid ipse praestare possit.„ Nec ipse ill. Bayerus pagina prologi penultima inficias it, se non semel vaftris crumenarum emundtoribus ludibrium debuisse, indicio certo, adhuc vigere hanc adulteratorum fodalitatem. Mihi sufficit eruditus haud praeoccupatis viam, qua impostoris antesignani vestigia persequi possint, monstrasse, eosque cautos & attentos reddidisse, ne in hac quaestione, quae magni omnino momenti est, nimium colori, & nihil historiae silentio credentes, decipi se patiantur.

Quid iuuat amisso claudere septa grege?

Fallas

*) *Curiosae Bibliothecae repositor. II. recula I. Francofurti*
1705. 8. pag. 356.

Falsas mihi quoque affingit conclusiones censor, affirmans me dixisse, drachmas atticas Aaronis aetate cognitae fuisse, quasi vero Iosephus non potuerit sicli veteris valorem ad decurrentis aevi monetam, quae Barbaris, in quorum gratiam scripsit, cognita erat, reuocare. Nam si scripsisset: *siclus erat moneta Hebraeorum, quae XX Geras *) continebat*, percipi ab eis non potuisset. Nec e Nachmanidis falso siclo, sed e communi omnium, qui eum praecesserunt, silentio, conclusionem feci, eum omnium, quorum extat memoria, antiquissimum, ob ridiculam suam inscriptionem esse aperte falsum & fictitium.

Litteras Hebraeorum ἐπιγραφάς assyriacas fuisse, nec Iudaeos post Esdram Samaritanas adhibuisse, non modo e S. Patribus Origene, Hieronymo &c. sed & e Talmude & ex ipsa populi iudaici historia probari potest. Esdram damnatis litteris samariticis, assyriacas introduxisse, Origenes, Hieronymus & Talmudici vno ore testantur, quorum testimonium omnino grauisimum est. Cui traditioni maximum omnino robur addit populi iudaici, ante & post templum vltimum euersum, in Hispaniam, Italiam, Germaniam, Arabiam, Indiam &c. dispersi historia, qui si, vt quidam existimant, scriptura phoenicia & Samaritana in vita communi vsi fuissent, fieri omnino non potuit, vt in tam disitis regionibus degentes, vnanimi eam consensu cum alia mirum quantum diuersa, in qua ne vola quidem aut vestigium phoeniciae aut Samaritanae cernitur, commutassent, quum e contrario Samaritanos scripturam a maioribus traditam ad hunc vsque diem intemeratam seruasse constet.

Litterarum in numis figura, modo ad phoeniciam, Samaritanam & Hebraeam, modo ad graecam antiquam, aliasque, proxime accedit, nec raro versipellis, & sibi constans est. Assumptio precaria est, Samariticas litteras tot annorum decursu a figura, qua

b

Simo-

*) *Leuitic. XXVII, 25.*

Simonis tempore gaudebant, recessisse. Contra vero dubio nullo caret, quin earum moderna figura eadem sit, quae Simonis tempore erat. Nam ut S. Hieronymi testimonium in prologo ad Regg. libros, quod modernis litteris Samar. exacte respondet, taceam, in libris ad sacros usus descriptis, teste experientia, neque apud Judaeos, neque apud Samaritanos, traditionis tenacissimos, vlla litterarum a figura consueta mutatio locum habet. Simon itaque, Joannes Hyrcanus, aut ut in suo numo inepte scribitur, *Jehochananhan &c.* scripturam in numis suis adhibitam finxerint necesse est. Sed nulla Simonem necessitas urgebat, cur uel nouas characterum figuras, vel scripturam steganographicam & incognitam excogitaret, quum ipsius populi iudaici, qui in contractibus & actis publicis *annum regni & nomen principis Simonis* (1 Macc. XIII, 42. coll. Joseph. A. H. XIII. c. VI. §. 6.) consignabat, exemplo & auctoritate stipatus, sine cunctatione in numis, qui publica auctoritate signandi erant, eadem litteris vulgaribus exprimere potuisset.

Numi, quorum Aleschkarus quæst. 74. mentionem iniicit, quosque *Judaei*, quod mireris, *Alemanni* fide, Samariticos pronunciat, puri puti graeco-phoenicii, & Hispanici, *descoñocidas* dicti, fuisse videntur, ut ex ipsa orationis serie adparet. Hos vero numos siclos appellat, ut Talmudicis in more positum erat, numos v. c. Neronis, *siclos Neronis* appellare. Ergo testimonia pro defendendis numis Samarit. e Nachmanide & Aleschkaro petita, admodum lubrica & ieiuna sunt. Quorum relationes, si cum Samaritanorum asserto *): *nos quoque olim numos a regibus Israelis cufos habuimus scriptura Samaritica, in quorum vno latere figura virgae amygdali, in altero vero imago vasis Mannae erant*, "contendantur, satis superque testantur, eos initio in fraudem delatos fuisse, & postea ipsos fraudis viam iniisse. Sed obiciat quis, quod ill. Bayerus numos suos Hasmonaeorum attingere aetatem Jouem lapi-

*) Kircherus in *Oedipo* T. II. p. 90. ed. Rom. 1653.

lapidem iuret. Ergone genuini sunt, nec imago eorum dubia visum fefellit? *Relandus*, acerrimus numorum Sam. defensor, siclos adulterinos, D. *Bayerus* veros & integros statuit. *Schlaegerus* vir in re antiquaria & numaria exercitissimus & famigeratissimi numophylacii Gothani per 50 annos praefectus, ne ullum unquam numum vidit Samaritanum, qui indubitata antiquitatis criteria haberet *); ill. *Bayerus* numos XXXII, quos possidet, sinceros & puros claris oculis videt. Quem itaque falsa visione & specie motum dicemus? *Eum, ni fallor, qui fallaci oculorum fide solus incedit & nititur.* Alia ingeniosa censoris asserta, quibus contumelia mihi factum itur, sicco pede transeo; nam ad quaestionem ipsam decernendam nihil attinent, sed merae cauillationes sunt. Censor tamen in errore maximo versatur, existimans, personam ill. Bayeri cum numis suis tam arcto nexu esse coniunctam, ut ridens numos suos, eum quoque rideat necesse sit, a qua labe, Deum testor, alienissimus sum. Nam latam priuatam de hoc Viro doctrina, meritis & muneribus conspicuo, in epistola mea sententiam, non obstante opinionum & morum diuersitate, publice nunc repetere & candide profiteri non erubesco. Postremo tandem loco Censor in me vibrat sententiam Phaedrinam:

Nolo irascaris, libere si dixerō:

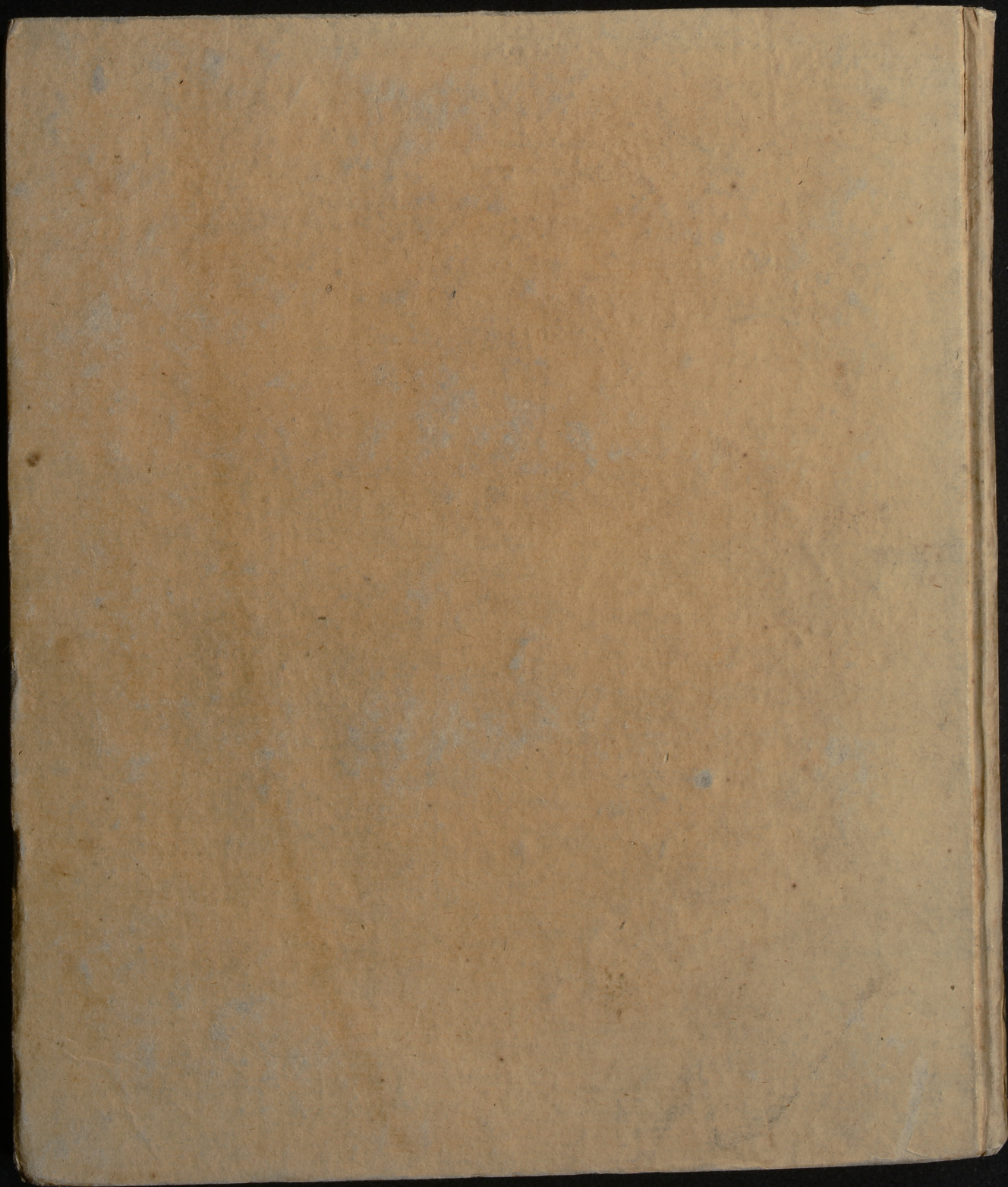
Dii sunt irati natus qui est similis tibi.

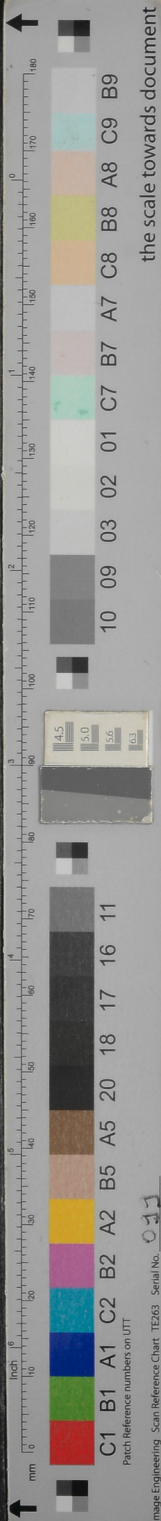
Non fane irascor. Per me licet mihi Dii sint irati, dummodo DEUS TRINUNUS, cui soli viuo, mihi sit propitius.

Bützouii Idib. Jan. MDCCLXXXVII.

*) *Nuperrime Fr. HYACINTHUS ARIZARRA Ord. Praed. in diss. de hebr. characterum antiquitate. Mutinae 1782. 4. pag. 74. numos quoque Samar. „supposititios esse statuit, neque promereri, ob eam causam, summo studio ac diligentia custodiantur in „nummothecis,“ &c.*

pag. 32. D. 1.
pag. 16. D. 1.
pag. 42.
pag. 14. D. 1.
pag. 24.
fol. 3. 72. 30. fol. 1.
pag. 48.
pag. 60.
pag. II.

Ergone genuini sunt, nec imago eorum dubia vi-
Relandus, acerrimus numorum Sam. defensor, ficos
D. *Bayerus* veros & integros statuit. *Schlaegerus* vir
ria & numaria exercitatus & famigeratissimi nu-
Gothani per 50 annos praefectus, ne ullum unquam
Samaritanum, qui indubitata antiquitatis criteria habe-
ayerus numos XXXII, quos possidet, finceros & pu-
ulis videt. Quem itaque falsa visione & specie motum
um, ni fallor, qui fallaci oculorum fide solus incedit
Alia ingeniosa censoris asserta, quibus contumelia mi-
r, sicco pede transeo; nam ad quaestionem ipsam de-
nihil attinent, sed merae cauillationes sunt. Censor
ore maximo versatur, existimans, personam ill. Bayeri
uis tam arcto nexu esse coniunctam, vt ridens numos
quoque rideat necesse sit, a qua labe, Deum testor, alie-
Nam latam priuatam de hoc Viro doctrina, meritis
conspicuo, in epistola mea sententiam, non obstante
& morum diuersitate, publice nunc repetere & candide
erubescio. Postremo tandem loco Censor in me vi-
am Phaedrinam:

Nolo irascaris, libere si dixero:

Dii sunt irati natus qui est similis tibi.

ne irascor. Per me licet mihi Dii sint irati, dummodo
SUNUS, cui soli viuo, mihi sit propitius.

Bützouii Idib. Jan. MDCCLXXXVII.

ime Fr. HYACINTHUS ARIZARRA Ord. Praed. in diff. de
aracterum antiquitate. Mutinae 1782. 4. pag. 74. nu-
quoque Samar. "suppositios esse statuit, neque promereri
causam, summo studio ac diligentia custodiantur in
othecis,, &c.

